

teneri, sunt denunciandi Episcopis, vel Inquisitoribus, qui possunt, et debent illos punire pro modo culpæ. Vid. ib. n. 61.

(50. Denunciations debent fieri in scriptis cum expressione nominis, et cognominis denunciantis, et subscriptione illius, si scit scribere, et non denuncians hoc modo non potest absolvi. Unde non sufficit denunciare schedulis, aut Epistolis sine nomine, aut cognomine Auctoris, aut aliis modis incertis, de quibus nullatenus curatur in Tribunali S. Officii, ut patet ex verbis Edicti relati supra sub n. 1. Sic Genuens. In praxi cap. 18. n. 2. Lazar. de Blasphem. q. 12. n. 47. Carena l. e. n. 27. cum aliis ibi allegatis.

(51. Omittentes denunciare Hæreticum, cum possunt, et ad quod tenentur ex officio, ut sunt Notarii, socii, satellites, et similes ex officio servientes Sancto Tribunali, et testes legitime interrogati veritatem celantes, aut minuentes, sunt suspecti de Hæresi, et fautores Hæreticorum, adeoque ultra Excommunicationem Edicti, incurrunt Excommunicationem Bullæ Cœnæ, et sunt denunciandi; Farinac. de Hæresi quæst. 197. n. 38. et 48. Lazar. de Blasphem. quæst. 12. n. 11. Sanctarel. de Hæresi cap. 9. n. 19. Leonard. Duard. ad bullam Cœnæ Domini lib. 2. Canon. 1. qu. 32, n. 12; Pegna ad Director. part. 2. comment. 78. vers. Postremo; Felix Potestas loc. citat. n. 286. Receptor. Inquisitor. in verb. *Fautores*, vers. *Item indicatione*; Decian. in tract. criminal. lib. 5. cap. 51. n. 25; Carena loc. cit. n. 41. et 42. et alii plures apud ipsos (52. Si autem supradicti omittant denunciare Hæreticum, non in defensionem, et favorem Hæresis, sed ob aliam causam in se honestam, v. gr. ob metum cadentem in constantem virum, ob consanguinitatem, amicitiam et hujusmodi, nec sunt suspecti de

DENUNCIATIONES MATRIMONII.

Vide verb. MATRIMONIUM, quoad denunciations.

DEPOSITIO.

Vide verb. DEGRADATIO, per totum.

DEPOSITUM, DEPOSITARIUS.

SUMMARIUM.

1. Depositum potest accipi, et pro re deposita, et pro contractu; et quid sit ntrumque.—2. Depositum ut sic dividitur in Judiciale, et Privatum; et quid sit Depositum Judiciale.—3. Depositum Judiciale alio nomine dicitur *Sequestrum*, seu *Sequestratio*. Et hæc Sequestratio potest esse voluntaria, vel necessaria.—4. Quæ sit utraque hæc sequestratio, ad n. 5.—5. Assignatur aliud genus Depositum Judicialis.—6. Depositum Privatum quid sit, et quale sit.—7. Depositarius non potest uti re deposita sine consensu expresso, vel tacito deponentis, aliter furtum committere censetur.—8. Si tamen Depositarius bona fide existimet id Domino non displicere, tunc non peccabit utendo, nec furti actione tenebitur.—9. Depositarius debet Depositum custodire, et servare ea fide ac diligentia, qua custodit, et servat res proprias.—10. Depositarius tenetur rem depositam restituere talem, qualem accepit, non comminutam,

etc.—11. Depositarius tenetur de dolo, et culpa lata.—12. Et adeo tenetur de dolo, ut neque valeat pactum de dolo non præstando.—13. Hoc tamen intelligi debet solum de remissione doli futuri, non vero de remissione doli præteriti.—14. Depositarius non tenetur de culpa levi, et levissima.—15. Excipiuntur tamen plures casus, in quibus Depositarius tenetur etiam de culpa levi. Primo scilicet, quando expresse convenit, ut etiam culpa levis præstentur.—16. Secundo, Depositarius tenetur etiam de culpa levi, si seipsum ad recipiendum Depositum obtulit.—17. Tertio, Depositarius tenetur etiam de culpa levi, si mercedem pro custodia recepit.—18. Quarto, Depositarius tenetur etiam de culpa levi quando requisitus ut Depositum redderet, est in mora reddendi.—19. Depositarius non obligatur ad præstandum casum fortuitum, exceptis tribus casibus, si videlicet pactum culpa, et mora culpabilis præcessit casum fortuitum.—20. Depositor potest statim quando-cumque voluerit Depositum revocare, et Deposita

Hæresi, nec ullam incurrunt Censuram: quia sicuti Censura fertur in Hæreticum propter Hæresim, ita ferri debet in fautores Hæreticorum ut talium, cum accessorium sequi debeat suum principale; cap. *Accessorium* 52. de regul. juris in 6. l. *Nihil dolo* §. *Cum principales* 129., et l. *Cum principalis* 578. ff. de *Regulis juris*. Sic Doctores citati, et alii passim.

(53. Sic etiam omittentes denunciare suspectum de Hæresi, non sunt ita suspecti in Hæresi, ut sint denunciandi, quamvis possint puniri omnibus pœnis statutis in Edictis Inquisitorum; Carena l. e. n. 46. Lupus apud Bordon. in Manual. consult. sect. 18. n. 72. qui licet dicat ibi sub dicto num. 72. tales omittentes dictam denunciationem esse suspectos de levi, tamen sub n. 73. subjungit, quod non sint denunciandi. Et ratio conclusionis est, quia, ut recte dicit Carena l. e. alias contra omnes regulas juris præsumptio oriretur ex præsumptione, et suspicio ex suspicione.

(54. Legitime impeditus, durante impedimento, non tenetur denunciare per alium, quia obligatio denunciandi est personalis. Immo si cum primus habet notitiam delicti denunciandi, adest legitimum impedimentum ad denunciandum per semetipsum, tunc durante tali legitimo impedimento, potest a quolibet simplici Confessario absolvi cum firma promissione denunciandi, impedimento cessante. Tunc enim non habetur reservatio, nec delictum non denunciando, cum ad impossibilia nemo obligetur; cap. *Nemo potest* 6. de *Regulis juris* in 6. leg. *Impossibilium* 185. ff. de *Regulis juris*.

(55. Alia ad rem. Vide verb. HÆRETICUS, verb. LIBRI PROHIBITI, verb. SIGILLUM sacramentalis confessionis, verb. CONFESSARIUS quoad sollicitationem, verb. SUPERSTITIO.

rius tenetur statim rem depositam restituere.—22. Immo depositor potest restitutionem Depositum sui reposcere etiam antequam sit elapsum tempus, pro quo res deposita fuit.—23. Dantur tamen plures casus, in quibus Depositarius rem Depositam restituere statim non tenetur, sed restitutionem differre potest, vel etiam debet. Primo scilicet, res deposita non est statim restituenda Depositori illam repenti, quando aliquid de novo emergit restitutionem impediens.—24. Secundo, si ex restitutione certe, vel probabiliter timetur secuturum damnum spirituale, vel temporale ipsi Depositori, vel alicui alteri.—25. Tertio, quando bona Depositoris ob aliquod crimen sunt confiscata.—26. Quarto, quando Dominus, et fur, qui rem furto ablatam apud aliquem deposuit, concurrunt in illa repetenda.—27. Si tamen, domino non comparente, solus fur rem furtivam depositam repetat, tunc est ei restituenda.—28. Quinto, quando fur rem furatam deposuit apud Dominum ejus ignorantem pro tunc rem esse suam, non tenetur Dominus eam furi repetenti restituere.—29. Depositarius non potest retinere rem depositam pro compensatione alicujus crediti erga Depositorum.—30. Ex deposito facto penes Clericum v. g. Canonicum, aut Religiosum, seu Rectorem Ecclesie, vel Monasterii non potest obligari Ecclesia, vel Monasterium.—31. Teneretur tamen, si res illa deposita fuerit conversa in utilitatem ipsius Ecclesie, vel

(1. Depositum potest accipi et pro re deposita, et pro contractu. Depositum sumptum pro re deposita definitur sic: *Depositum est, quod custodiendum alicui datum est*; leg. 1. ff. *Depositum*. Depositum sumptum pro contractu, sic definitur: *Est contractus, quo aliquid alicui custodiendum traditur, sine mercede, ut integrum restituatur*; colligitur ex cit. l. 1. juncta Glossa verb. *Datum*, et est in re communis. (2. Depositum ut sic dividitur in Judiciale et privatum. Depositum Judiciale est, quando res in judicio controversa apud aliquem tertium deponitur, seu ipsi committitur custodienda, ut lite finita victori restituatur. (3. Depositum Judiciale alio nomine dicitur *sequestrum* seu *sequestratio*; quæ sequestratio potest esse vel voluntaria, vel necessaria. (4. Sequestratio voluntaria est illa, quæ fit mutuo partium consensu; ut cum partes de aliqua re litigantes, ratione scandali vitandi, vel alia de causa, voluntario, et mutuo consensu rem illam deponunt apud tertium, ut eam interim custodiat, et postmodum tradat vincenti. (5. Sequestratio necessaria e contra est illa, quæ fit auctoritate, et mandato Judicis, et dicitur necessaria, quia fit sine communi partium consensu, ac plerumque altera parte invita, simulque quia necesse habent partes litigantes tali sequestro stare, eidemque obtemperare. (6. Aliud genus depositi Judicialis assignatur, et contingit tunc, quando debitor offert creditori debitam pecuniam, et creditor eam recusat accipere; tunc enim debitor ad usuras, vel alias molestias evitandas, potest eam consignare, seu deponere apud Judicem, textu expresso in l. *Acceptam*, C. de *Usuris*, ubi subjungitur, quod hoc modo debitor, et a solutione legitimarum usurarum (seu *interesse*,) et a periculo casus fortuiti liberetur, et jus pignorum tollatur. (7. Depositum privatum est, quod fit privata partium

FERRAR. III.

Monasterii.—52. Sic etiam Ecclesia, vel Monasterium obligaretur adinstar aliorum Depositariorum, quando Prælatum una cum Capitulo, seu Conventu depositum in suam fidem, vel custodiam recepisset.—53. Depositarius, si in periculo naufragii, hostilis incursus, vel incendii nequit res suas, et alienas servare, potest res suas pretiosiores salvare præ alienis minus pretiosis.—54. In tali casu Depositarius salvando res proprias pretiosiores, et deferendo alienas penes se depositas, nihil tenetur restituere.—55. Si res depositæ sint pretiosiores rebus propriis Depositarii, et utrasque salvare non possit, tenetur Depositarius eas præferre rebus suis vilioribus, illasque salvare, postpositis propriis minoris pretii.—56. Depositarius, qui aliena pretiosiora propriis minus pretiosis præferendo passus est jacuram, potest compensationem damni exigere.—57. Immo si Depositarius non sit moraliter certus se posse recuperare a domino rei alterius pretium, seu compensationem damni passi in præferendo rem alteram pretiosorem suæ viliori, ad id non teneretur.—58. Si res propriae, et alienæ sint æqualis valoris, et nequeat Depositarius utrasque salvare, tunc potest Depositarius salvare proprias, dimissis alienis.—59. 45. De Deposito *Miserabili*.—46. 51. De Deposito *Irregulari*.—52. 57. De Deposito *Regulari*.

auctoritate, ut quando apud privatum aliquem, de cujus fide, et diligenti cura deponens confidit, res aliqua deponitur, ut eam rite custodiat.

(8. Depositarius non potest uti re deposita absque consensu expresso, vel tacito ejus, qui deposuit, alioquin furtum committere censetur, textu expresso in l. *Si sacculum*, ff. *Depositum*, ibi: « Si sacculum, vel argentum signatum deposuero, et is penes quem depositum fuit, me invito contrectaverit, et depositi, et furti actio mihi in eum competet. » Sic etiam statuitur, § *Furtum autem*, Institut. de *obligat. quæ ex delicto nasc.* ibi: « Sive creditor pignore, sive is, apud quem res deposita est, ea re utatur, furtum committit. » (9. Notanter autem dicitur, *sine consensu expresso, vel tacito ejus, qui rem deposuit*, ut intelligatur, quod si depositarius bona fide existimet Domino id non displicere, si utatur re deposita, tunc non peccabit utendo, nec furti actione tenebitur; et hoc multo magis, si Dominus expressam licentiam utendi concesserit; cit. l. *Si sacculum*, § *si permissio meo*, ff. *Depositum*.

(10. Depositarius debet depositum custodire, atque servare ea fide, cura, et diligentia, qua solet custodire, et servare res proprias: textu expresso in leg. *Quod Nerva*, ff. *Depositum*, ibi: « Nisi tamen ad suum modum curam in deposito præstet, fraude non caret; nec enim salva fide minorem iis (*depositis*) quam suis rebus diligentiam præstabit. » (11. Depositarius tenetur rem depositam restituere talem, qualem accepit, id est non fractam, non comminutam, nec aliquo modo sua impudibili culpa deterioratam, alioquin non videtur res reddita, et potest contra eum agi actione depositi; textu expresso in l. 1. § *An in pupillum*, ff. *Depositum*, ibi: « Si res deposita deterior reddatur, quasinonreddatur, agi actione Depositum potest; cum enim deterior redditur,